

Slučaj HEP Nakon Vladina prijedloga o povlaštenim cijenama struje

Vlada je predložila zakon kojim se legalizira prodaja struje izvan RH po povlaštenim uvjetima i prema kojem ne bi ni bilo afere HEP ni optužbe za Mravka i Polančeca PIXSELL

Cijenu struje HERA ne smije određivati!

Zakon predložen dok su čelnici regulatorne agencije u - Americi na usavršavanju

Iva Puljić-Šego/VLM
 iva.puljic-sego@vecernji.net

Dan nakon što je Vlada Saboru predložila zakon kojim se legalizira prodaja struje izvan hrvatskih granica po povlaštenim uvjetima i prema kojem ne bi ni bilo afere HEP u kojoj se Ivana Mravka i Damira Polančeca sumnjivi da su oštetili to javno poduzeće za 600 milijuna kuna prodajući TLM-u, odnosno Aluminij Mostaru struju ispod cijene, otkrivamo okolnosti u kojima je taj zakon nastao.

Nisu ih ni pitali?

Iako se cijela priča oko prodaje struje po cijenama nižim od tržišnih Aluminiju Mostar sada pokušava svaliti na Hrvatsku energetske regulatornu agenciju (HERA) koja bi trebala određivati cijenu te struje, taj je prijedlog zakona Vlada donijela dok su čelni ljudi HERA-e u Americi! Danijel Žamboki, predsjednik Upravnog vijeća Agencije, kao i njegova zamjenica Dunja Trakoštanec Jokić od prošle su subote u SAD-u na stručnom usavršavanju gdje ostaju još tjedan dana, Tomislav Jureković, koji je u UV izabran ovog ljeta, navodno se u toj agenciji još nije ni pojavio, a peti član UV-a ni nakon pola godine od razrješenja starog UV-a nije imenovan! Upućeni opravdano sumnjaju da se s HERA-om nisu ni konzultirali pri donošenju tog zakona, ali i tvrde da HERA to što joj Vlada pokušava nametnuti i ne smije raditi. – Samo kućanstva u RH

imaju pravo na tzv. regulirane cijene struje koje određuje Vlada uz prethodno mišljenje HERA-e. A sada bi Aluminij Mostar došao u poziciju da mu HERA određuje reguliranu cijenu električne energije. To je suprotno EU direktivama za energetske sektor i našim energetske zakonima! Također je upitno kako bi to HERA mogla definirati rok valjanosti ugovora te potrebne količine energije. Riječ je o energetske agenciji, a ne institutu za metalurgiju – komentirao je Milan Puharić, bivši član UV-a HERA-e i doktor elektrotehnike. Trenutačno HERA ne određuje cijenu struje, nego samo daje mišljenje Vladi, a tek primjenom tzv. trećeg energetske paketa zakona moći će određivati cijenu struje, ali samo tarif-

Suprotno je direktivama EU da HERA regulira cijenu struje, tvrdi Puharić

Nakon usklađivanja s EU HERA će moći odrediti cijenu, ali samo kućanstvima!

“Ovakav zakon pomaže Mravku jer znači da je Vlada na isti način razmišljala i prije”

• Vladinu odluku da se upusti u proceduru donošenja zakona kojim bi se omogućilo HEP-u da po povlaštenim uvjetima prodaje struju mostarskom Aluminiju dobro su dočekali branitelji bivšeg direktora HEP-a Ivana Mravka i bivšeg ministra gospodarstva i potpredsjednika Vlade Damira Polančeca. Odvjetnici, naime, polaze od toga da se sada zakonom legalizira i propisuje ono ponašanje zbog kojega se protiv Polančeca i Mravka vodi kazneni postupak.

Njih se teretilo da su u prodaji jeftinije struje koja je uz aranžman s TLM-om završavala u Aluminiju iz Mostara oštetili HEP za 600 milijuna kuna. Zakon po kojemu bi se normirala prodaja povlaštene struje Aluminiju ne bi sam po sebi značio oslobađanje Mravka, no mogao bi mu pomoći. Navodi to Mravkov branitelj, zagrebački odvjetnik Branko Šerić. – U konačnici bi taj zakonodavni potez mogao biti dobar za Mravka. Naime, ako je Vlada sada donijela

nim kupcima, odnosno kućanstvima, tvrdi Puharić. Poduzetnici u Hrvatskoj su pak povlaštene kupci koji sami biraju opskrbljivača i ugovorom definiraju rokove, cijenu energije itd., a HERA nema ovlasti miješati se u te odnose.

Izbjegli potpisati

Puharić podsjeća kako TLM sirovinu nabavlja od Aluminija Mostar po europskim cijenama, a Aluminij Mostar pak uvjetuje isporuku te robe kupnjom jeftine struje koju TLM osigurava od HEP-a.

– Cijena energije vezana je za cijenu aluminija na europskim burzama, što je besmisleno jer cijena struje nikako ne ovisi o cijeni aluminija – tvrdi Puharić. HEP TLM-u sada prodaje struju po cijeni od 31 eura

za megavatsat, a povlaštene potrošači u Hrvatskoj plaćaju u prosjeku 48 eura po megavatsatu. Prije nekoliko dana je pak Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja odbila prijedlog ugovora koji je HEP kanio potpisati s TLM-om rekavši da to javno poduzeće ne smije prodavati struju ispod cijene, odnosno TLM stavljati u povoljniji položaj u odnosu na druge kupce. Nakon toga Vlada predlaže zakon kojim želi odgovornost za određivanje cijene struje TLM-u (koja i dalje očito treba biti povlaštena jer inače ta šibenska tvrtka prijeti otkazima, odnosno sindikati navijaju blokade autocesta) prebaciti na HERA-u. Još prije je pak konzorcij Adrial (Dalekovod, Konstruktor, Feal, Aluflex Pack, Zagreb-Montaža) bio zaprijetio da će državi vratiti TLM i tražiti povrat uloženog novca ako se toj tvornici lakih metala zaustavi isporuka jeftine struje. U stručnim se krugovima pak nagađa kako su prebacivanjem priče na HERA-u i ministar gospodarstva Đuro Popijač, ali i šef HEP-a Leo Begović izbjegli staviti potpis na potencijalno štetni ugovor s TLM-om zbog kojeg će pak kazneno odgovarati njihovi prethodnici Polančec i Mravak. Ministar gospodarstva Đuro Popijač jučer nije imao komentare na to da HERA ne smije određivati cijenu povlaštenim potrošačima, a do zaključenja ovog izdanja Večernjeg lista nismo ni dobili odgovor iz HERA-e jer su čelnici, potvrdili su nam u toj agenciji, u - Americi.